

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

5 februari 2003

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met :

- 1° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 5 mei 1988 ;**
- 2° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest tot invoering van een systeem van collectieve klachten, opgemaakt in Straatsburg op 9 november 1995 ;**
- 3° het herziene Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 3 mei 1996**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Stefaan Platteau**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weys ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, André Moreau, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1308 (2001-2002)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking	4
II. Bespreking	4
III. Stemmingen	5

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden besprak op 21 januari 2003 het ontwerp van decreet houdende instemming met : 1° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 5 mei 1988 ; 2° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest tot invoering van een systeem van collectieve klachten, opgemaakt in Straatsburg op 9 november 1995 ; 3° het herziene Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 3 mei 1996.

I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking

Minister Vogels verklaart dat het voorliggende ontwerp van decreet werd voorbereid door de administratie Buitenlands Beleid. Het werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 19 juli 2002.

Het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) garandeert de burgerlijke en politieke rechten van de Europese burgers, maar bevat geen sociaal-economische rechten. Daarom is later het Europees Sociaal Handvest aangenomen. Dit is een belangrijk juridisch instrument inzake de sociale rechten van de burgers en biedt de meeste waarborgen op dit vlak, hoewel de individuele afdwingbaarheid ervan zeker nog niet is verwezenlijkt.

Het Europees Sociaal Handvest heeft een dubbel doel : enerzijds is er de vaststelling van de sociale doeleinden die de partijen trachten te bereiken ; anderzijds gaat het om de vaststelling van internationale verplichtingen, waardoor de staten verbonden zijn. In het Handvest worden de principes van een gemeenschappelijke sociale politiek en de individuele rechten van de werknemers en hun gezin vastgelegd. Het Europees Sociaal Handvest garandeert 23 sociale grondrechten.

Het ontwerp van decreet dat nu voorligt, heeft betrekking op een aantal aanvullingen op het Europees Sociaal Handvest. Het eerste aanvullend protocol vervolledigt het Europees Sociaal Handvest en houdt rekening met de evolutie die zich heeft voorgedaan sedert de invoering ervan in het arbeidsrecht. Het aanvullend protocol erkent vier bijkomende sociale rechten : het recht op gelijkheid

van kansen en gelijke behandeling inzake tewerkstelling en beroep zonder gediscrimineerd te worden op basis van het geslacht ; het recht op informatie en consultatie ; het recht om deel te nemen aan het bepalen en verbeteren van arbeidsomstandigheden en arbeidsmilieu ; het recht van bejaarde personen op sociale bescherming.

Het tweede aanvullend protocol voorziet in een systeem van collectieve klachten en heeft tot doel de effectiviteit van het controlemechanisme te vergroten. Het herziene Sociaal Handvest is een juridisch instrument dat al die amendementen bundelt in één document, met bovendien een aantal nieuwe, nog niet in het Sociaal Handvest vervatte sociale rechten. Het heeft tot doel zijn inhoud aan te passen om zo rekening te houden met fundamentele sociale veranderingen die zijn opgetreden sedert de goedkeuring in 1961.

Het herziene Europees Sociaal Handvest werd op 3 mei 1996 goedgekeurd. Op dit ogenblik is het door 14 landen ondertekend en geratificeerd, terwijl 18 landen – waaronder België – het hebben ondertekend maar nog niet geratificeerd.

De minister wijst nog op twee opmerkingen van de Raad van State. Die stelde dat de Nederlandse tekst dient te worden voorafgegaan door de vermelding “Vertaling”, hetgeen ook gebeurd is. Verder merkte de Raad van State op dat het aan het Vlaams Parlement toekomt om te oordelen of de om instemming voorgelegde internationale overeenkomsten voldoende raakvlakken vertonen om die instemming door middel van één enkel decreet – in plaats van drie verschillende – te verlenen. De minister vraagt dat de commissie zou instemmen met de keuze van de Vlaamse regering voor één enkel decreet.

Op 7 maart 2002 schaarde de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zich achter de instemming. Omdat het aanvullend protocol gevolgen heeft voor kinderen werd bij het ontwerp van decreet ook een kindeffectrapport gevoegd.

II. Bespreking

De heer *Eloi Glorieux* vindt het Europees Sociaal Handvest erg belangrijk omdat het de Europese sociale grondrechten regelt. Het verder versterken van de Europese sociale dimensie moet volgens hem in de toekomst een prioriteit zijn. De aanvullende protocols die voorliggen, betekenen een verdere stap in de goede richting, hoewel zij geen eindpunt mogen zijn. Zowel op sociaal als ecolo-

gisch vlak kunnen de rechten binnen de Europese Unie zeker nog worden versterkt.

De heer *André Moreau* meent dat er nog jaren werk is vooraleer men kan spreken van een echt sociaal Europa. Het voorliggende ontwerp van decreet is alleszins een stap in de goede richting en dit verheugt de spreker.

De heer *Jan Loones* sluit zich bij de vorige sprekers aan. Het verwondert hem wel dat het ontwerp van decreet houdende instemming met het aanvullend protocol dat werd opgemaakt in Straatsburg op 5 mei 1988, pas nu aan het parlement wordt voorgelegd. Hij merkt op dat aan het ontwerp van decreet een kindeffectrapport is toegevoegd. In de tekst ervan wordt als kind beschouwd iedere persoon jonger dan 18 jaar. De spreker vraagt of dat als een algemene regel moet worden beschouwd. Sommigen willen immers al stemrecht toekennen aan personen vanaf 16 jaar.

De *minister* antwoordt dat het internationaal kinderrechtenverdrag geldt voor iedereen tot de leeftijd van 18 jaar. Het heeft de bedoeling bescherming te bieden aan diegenen die juridisch niet in eigen hoofde kunnen optreden.

De heer *Jan Loones* wil hierover het debat ten gronde niet openen. Hij stelt wel vast dat jongeren van 17 jaar tijdens vakantiejobs bijvoorbeeld al taken uitoefenen waaraan een grote verantwoordelijkheid is verbonden. Vanaf die leeftijd mag men bijvoorbeeld al redder zijn aan de kust. De spreker pleit dan ook voor enige voorzichtigheid met betrekking tot de definitie van wat een kind is. Hij waarschuwt voor een sluipende besluitvorming vanuit Europa, waardoor er zaken worden opgelegd die in conflict kunnen komen met de eigen regelingen en bekommernissen.

De heer *Eloi Glorieux* vindt het enerzijds fantastisch dat jongeren vanaf 16 jaar geleerd wordt om mensenlevens te redden. Daar staat anderzijds echter tegenover dat ook de Koninklijke Militaire School jongeren vanaf de leeftijd van 16 jaar opleidt en hen leert om mensenlevens te ontnemen.

De heer *Luc Van den Brande*, commissievoorzitter, vindt de ontwikkeling van het Europees Sociaal Handvest sinds 1988 een enorme stap voorwaarts. De afdwingbaarheid van de erin vervatte rechten is echter een ander probleem. Dat geldt overigens ook voor de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens waarin onder meer het recht op arbeid staat ingeschreven. Niettemin gaat er van het Handvest wel een morele dwang uit en geeft het

uiting aan een aantal democratische waarden. Binnen de Europese context gelden die als een belangrijk richtsnoer voor zowel de gevestigde als de nieuwe democratieën. In die zin is het Europees Sociaal Handvest een buitengewoon belangrijk instrument.

De spreker merkt verder nog op dat het Verenigd Koninkrijk nooit is toegetreden tot de sociale sokkel van de Europese Unie. België heeft het Handvest wel getekend maar de ratificatie is lange tijd uitgebleven. De spreker besluit vandaar dat er vele goede redenen zijn om het voorliggende ontwerp van decreet goed te keuren.

Wat nog de discussie over de definitie van een kind betreft, merkt de heer Van den Brande op dat sommigen blijkbaar al stemrecht willen toekennen aan 14-jarigen. Het vaststellen van de meerderjarigheid op 18 jaar is volgens hem een juridische fictie die echter logisch samenhangt met de burgerlijke meerderjarigheid in ons rechtsstelsel. Men moet uiteindelijk ergens een grens trekken, bijvoorbeeld wat het aansprakelijkheidsgegeven of de leerplicht betreft. Daarvoor wordt ook de leeftijd van 18 jaar als grens gehanteerd.

III. Stetmmingen

Artikel 1, artikel 2, artikel 3, artikel 4, evenals het geheel van het ontwerp van decreet houdende instemming met : 1° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 5 mei 1988 ; 2° het aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest tot invoering van een systeem van collectieve klachten, opgemaakt in Straatsburg op 9 november 1995 ; 3° het herziene Europees Sociaal Handvest en de bijlage, opgemaakt in Straatsburg op 3 mei 1996, worden eenparig aangenomen met 8 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Stefaan PLATTEAU Luc VAN DEN BRANDE